

ADVIESRAAD VOOR HUISVESTING VAN SINT-JANS-MOLENBEEK

JAARLIJKS ACTIVITEITENVERSLAG 2020-2021

INLEIDING

De Adviesraad voor Huisvesting van Sint-Jans-Molenbeek (hierna de ARH) is een niet-politiek adviesverstrekking orgaan¹, dat de publieke actoren van het terrein en van verenigingen bijeenbrengt (hoofdzakelijk plaatselijke), die betrokken zijn bij de problematiek van de huisvesting, alsook de actoren van de volksgezondheid, gezien de belangrijke band tussen deze twee problematieken.

Het betreft een unieke ervaring in het Brussels Gewest die geen gelijke kent bij de lokale initiatieven.

De ARH kwam in 2008 tot stand uit een gedeelde wens van de verenigingsactoren en gemeentelijke overheden om samen te werken, wat de Verklaring van het Algemeen Beleid 2012 heeft bevestigd.

De ARH vormt tegelijkertijd een plaats van ontmoeting en reflectie tussen het terreinpersoneel en een adviesorgaan.

Sinds 2015, verbinden de Molenbeekse overheden zich ertoe om hun reglementaire initiatieven aan het voorafgaandelijk advies van de ARH voor te leggen inzake het algemeen huisvestingsbeleid, alsook deze die een ander belangrijk domein betreffen, maar met effect op huisvesting (zoals een project van gemeentelijke stedenbouwkundige verordening of het reglement betreffende de notie huisvesting voor de inschrijving in de bevolkingsregisters).

Het huidige Huishoudelijk Reglement van de ARH werd goedgekeurd door de Gemeenteraad van 16.12.2015.

Dit Huishoudelijk reglement voorziet eveneens de mogelijkheid voor de ARH om op eigen initiatief de gemeentelijke overheden of elke andere overheid of betrokken dienst te interpellieren.

Het Huishoudelijk reglement veronderstelt dat zijn jaarverslag van activiteiten elk jaar voorgesteld wordt in de Gemeenteraad².

Hiertoe, keurde de leden van de ARH dit verslag goed bij elektronische stemming.

* *

1. Zijn Huishoudelijk Reglement stelt dat de ARH een onafhankelijk orgaan is. Zijn leden - en de personen die hij mandateert - mogen geen politieke vertegenwoordigers zijn.

2. Art. 3 § 8 : “De Gemeenteraad wordt geïnformeerd over de werkzaamheden van de ARH via een jaarverslag van de activiteiten die een zelfde periode betreft als het jaarverslag van de gemeente, waarvan hij deel uitmaakt. Dit verslag wordt voorbereid door zijn Voorzitter, goedgekeurd in de eerste vergadering van de ARH die volgt op de periode, en nadien overgemaakt naar de Gemeenteraad”.

1. DE LEDEN VAN DE ARH

De samenstelling van de ARH, uitgebreid ten opzichte van vorig dienstjaar, is als volgt:

<u>Lokale openbare overheden</u>	<u>Openbare/private verhuurders/eigenaars</u>	<u>Verenigingen (waarvan voor de verdediging van de huurders en de eigenaars)</u>
Gemeente <ol style="list-style-type: none">Habitat CelAfdeling StedenbouwDienst Tijdelijke WoningenLokale bemiddeling OCMW <ol style="list-style-type: none">Algemene dienstenHuisvestingsdienst van OCMW MolenbeekOpvangtehuis Le Relais	Openbare verhuurders <ol style="list-style-type: none">Gemeentelijke EigendommenSVK La MolenbeekoiseSVK BaitaSVK Logement pour tousLe Logement MolenbeekoïseWoningfonds Private verhuurders <p>Nationaal Syndicaat van Eigenaars en Mede-Eigenaars</p>	Huisvesting <ol style="list-style-type: none">La RueBonnevieALMK*COCOLO Logement MolenbeekoïseDe Brusselse Federatie van Unie voor de Huisvesting (BFUH)Community Land Trust Brussel (CLTB) Algemene diensten <ol style="list-style-type: none">Antenne J (vzw MOVE)*SnijboontjeSocial ÉnergieFami-Home vzw Volksgezondheid <ol style="list-style-type: none">Medisch Huis La PasserelleMedisch Huis Norman BéthuneDienst Geestelijke gezondheid D'ici et D'ailleursMedisch Huis van het Oude MolenbeekMH Geneeskunde voor het Volk <p>* <i>Waarnemende leden</i></p>

Elk lid van de ARH wijst uit zijn midden de persoon of personen aan die aan de vergaderingen deelnemen. Het is de bedoeling dat het werk zo participatief mogelijk is, ook binnen elke ledenstructuur, zodat de deelnemers kunnen variëren naar gelang van de besproken vergaderingen en thema's.

Het bureau van de ARH, verkozen voor twee jaar op 02.03.2021, is samengesteld door:

- Nathalie Thiry, Voorzitter van de ARH
- Elisabeth Baldé (Gemeentelijke Eigendommen);
- Ilham Bensaïd (Lokale Bemiddeling);
- André Lumpuvika (la Rue vzw).

2. ACTIVITEITEN 2020-2021

De ARH komt om de drie maanden samen in plenaire zittingen.

Één van de drie werkgroepen die werden opgericht is de volgende:

- "Geestelijke gezondheid en huisvesting" : deze werkgroep is nog steeds aan de gang en is zeer actief. Zij komt ongeveer elke 6 weken bijeen en informeert haar leden over de conferenties, opleidingen, enz. die over dit onderwerp plaatsvinden.

A. Plenaire vergaderingen

De plenaire zittingen vonden plaats op 15/12/2020, 02/03/2021 en 22/06/2021. De vergadering van 22/09/2020 moest worden afgelast vanwege de gezondheidssituatie, waardoor het niet mogelijk was om persoonlijke ontmoetingen met veel deelnemers te organiseren.

Elk daarvan bracht tussen 20 en 30 personen bijeen. Zij geven telkens aanleiding tot een gedetailleerd verslag.

1) **De vergadering van 15/12/2020** was gewijd aan de gevolgen van de gezondheidscrisis voor huisvesting en gezondheid op basis van een bevraging in de groep "huisvesting en gezondheid".

2) **De vergadering van 02/03/2021** was gewijd aan de verkiezing van de leden van het bureau, de verwelkoming van nieuwe leden, en de thema's van het moratorium op huuroetzettingen en het Noodplan voor Huisvesting.

3) **De vergadering van 22/06/2021** was gewijd aan de voorstelling door de Burgemeester en de Schepenen over de verbintenis van de gemeente met betrekking tot het Noodplan voor Huisvesting.

B. Werkgroepen

De werkgroepen brengen alle leden van de ARH bijeen die er deel aan willen nemen, evenals de externe uitgenodigde personen (die niet noodzakelijk leden van de ARH zijn), in functie van hun inbrengen en interesses, met als doel een wederzijdse verrijking.

WERK GROEP "GEESTELIJKE GEZONDHEID EN HUISVESTING"

1. Geschiedenis

De werkgroep "Huisvesting en Gezondheid" is een deelwerking van de Adviesraad voor Huisvesting van Sint-Jans-Molenbeek, een adviesorgaan dat openbare en verenigingsactoren (voornamelijk lokale) van op het terrein verbindt, die betrokken zijn bij huisvestings- en gezondheidsproblemen.

Sinds september 2015 coördineren de lokale bemiddelingsdienst van Sint-Jans-Molenbeek - via Nathalie Philippart, conflictbemiddelaar - en het medisch centrum "La Passerelle - De Brug" - via Bénédicte Leloup, maatschappelijk werker - deze reflectie- en consultatiegroep voor de samenhang tussen huisvesting en gezondheid. De groepsleden kozen er in eerste instantie voor om de focus te leggen op de geestelijke gezondheid.

2. Motivering, missies en doelstellingen

**** Motivering***

Psychische kwetsbaarheid is wijdverspreid en een dagelijkse realiteit. Een recente studie van de Koning Boudewijnstichting vermeldt het volgende cijfer: 9 van de 10 mensen wordt ooit geconfronteerd met een psychologisch probleem, bij henzelf of bij iemand in hun omgeving.

Werknemers voelen zich vaak hulpeloos in situaties waarbij huisvestings- en geestelijke gezondheidsproblemen gelinkt zijn, omdat ze niet steeds over voldoende opleiding/informatie over het onderwerp beschikken, of omdat ze zich erg "alleen voelen", of zelfs machteloos bij

het omgaan met dit soort problemen. Bovendien is er een gebrek aan opvangmogelijkheden voor mensen met een psychische aandoening: de centra zitten overvol, de wachtlijsten zijn zeer lang, psychiaters doen geen huisbezoek, enz.

Welke tool zou deze problematiek kunnen aanpakken? Veel situaties vallen tussen de mazen van het net en overstijgen de verschillende functies die op het terrein bestaan. Om te kunnen ingrijpen, moeten we ruimte creëren in ons takenpakket, met de nodige voorzichtigheid, of zelfs op de grens van dit kader handelen om ons aan de situatie te kunnen aanpassen. De oprichting van dit netwerk is een antwoord op deze situaties en stelt de leden ervan in staat om hun opdracht uit te breiden met inachtneming van hun ethisch en reglementair kader.

*** Opdrachten/ Missie**

- interdisciplinair reflecteren over het verband tussen huisvesting- en gezondheidskwesties;
- ondersteuning van werknemers in hun werk die moeilijkheden ondervinden op het gebied van huisvesting en gezondheid, onder andere door de uitwisseling van praktijken en ervaringen in de vorm van "interviews";
- nieuwe instrumenten, methoden en praktijken creëren en ontwikkelen;
- a.d.h.v. een netwerk van professionals, dat zowel professionals en verschillende eerstelijns werkers als doelpubliek de mogelijkheid biedt om zich te omringen met de juiste ondersteuning.

*** Doelstellingen**

- "dezelfde taal spreken" en een gemeenschappelijke visie op het gebied van huisvesting en gezondheid toepassen.
- geïnformeerd / opgeleid worden door kennis te delen tussen actoren over bepaalde thema's (geestelijke gezondheidsziekten en -symptomen, structuren voor geestelijke gezondheid, huisvestingsactoren, vredesrecht, enz.)
- het uitwisselen van expertise en praktijken tijdens "interviews" en het verkrijgen van steun via deze uitwisselingen in geval van moeilijkheden.
- andere eerstelijns werkers (politie, openbare financiers, notarissen, concierges, vastgoedbeheerders, huisartsen, etc.) sensibiliseren/ondersteunen bij het omgaan met geestelijke gezondheid.

3. Vergaderingen en methodologie

Van 1 augustus 2020 tot en met 31 juli 2021 heeft de Groep Huisvesting en Geestelijke Gezondheidszorg op de volgende data overleg gehad, met een aantal specifieke agendapunten:

*** 11 september 2020**

- Reünie en gedachtewisselingen over de ongekende periode die wij doormaken en de gevolgen daarvan voor onze respectieve doelgroepen en activiteiten

*** 23 oktober 2020 (virtueel)**

- Presentation van het project van de antenne New Samu-social die recent in Sint-Jans-Molenbeek werd geïnstalleerd;
- Beraad over de lockdown - de stop van de lockdown en vaststelling van de behoeften van ons publiek en van de belanghebbenden

*** 20 november 2020 (virtueel)**

- Intervisies

*** 11 décembre 2020 (virtueel)**

- Presentatie van de mobiele teams in de gemeente Sint-Jans-Molenbeek door Oriane (Prisme Nord-Ouest);
- Een moment van relaxatie met Delphine Lesaffre, gediplomeerd Bemiddelaar en Tai-Chi en QiGong lerares sinds meer dan 10 jaar

*** 12 februari 2021 (virtueel)**

- "Vragen - Reflectie op de presentatie van de mobiele teams in de gemeente Sint-Jans-Molenbeek
- Presentatie en bespreking van de Gemeentelijke voorzieningen voor daklozen en het solidariteitshotelproject in Hotel Belvue van de vzw's Ilot, Diogènes en Doucheflux
- Lokaal comité project Norwest
- Ifisam-opleidingsproject
- Buurtoverleg (Smes)

*** 26 maart 2021 (virtueel)**

- Voorstelling van het Hermes Plus netwerk door Ilse Wauters en Marcelline Gakunu (tandem plus, moveo plus, wijkoverleg,...)

*** 18 juni 2021**

- Voorstelling van de Sociale Coördinatie van het OCMW van Sint-Jans-Molenbeek en het Lokaal Contract voor Sociale Gezondheid (Historisch Centrum).

De uitnodiging en de agenda van de vergaderingen worden telkens voorbereid en verstuurd door de netwerkcoördinatoren.

De vergadering wordt gestructureerd door een moderator, een tijdwaarnemer en een verslaggever. Om ervoor te zorgen dat uitwisselingen tijdens vergaderingen en intervisies nuttig zijn en om het netwerk als een zelfhulp- en ondersteuningsgroep in stand te houden, verbindt elk lid zich ertoe het volgende te doen:

- * een niet-oordelende houding aan te nemen ten aanzien van de interventie van de leden door de casus objectief en constructief te benaderen.
- * te vertrekken vanuit ieders eigen vaardigheden en bril;
- * uit te wisselen met respect voor het doelpubliek;
- * om de anonimiteit te bewaren van de personen van wie de situatie wordt vermeld of, idealiter, om zijn of haar toestemming te krijgen om zijn of haar situatie te vermelden;
- * de vertrouwelijkheid van de uitwisselingen te waarborgen en met name de aanwezigheidslijst met een vertrouwelijkheidsclausule bij het begin van de vergadering te ondertekenen;
- * te aanvaarden dat tijdens de uitwisselingen het woord wordt gegeven en niet wordt genomen;
- * om vanuit de 'ik-persoon' te spreken;
- * om het tijdschema van de vergaderingen te respecteren.

Een kader dat nauwkeurig en duidelijk, maar ook geruuststellend, constructief en goedbedoeld is, wordt zowel voor algemene vergaderingen als voor gesprekken toegepast. Dit kader wordt aan het begin van elke vergadering herhaald en gevalideerd. Het is het resultaat van algemene bemiddelingsinstrumenten (communicatieregels, ethische regels van de bemiddelaar), maar ook van sociale bemiddeling (kwesties in termen van status, rol, erkenning, lidmaatschap van structuren (waaraan het begrip vertrouwelijkheid is verbonden)

en macht). Deze methodologie maakt ook gebruik van de basisbegrippen van de analysemethode in onderzoeks- en interventiegroepen, een sociologische benadering die gebruikt wordt voor collectieve bemiddeling en die specifiek de belanghebbenden die betrokken zijn bij het onderzochte probleem bij het hele proces, van het begin tot het einde ook effectief betreft (Van Campenhoudt L., Franssen A. en Cantelli F., 2009).

4. Vooruitzichten

De groep is geëvolueerd en voldoende verenigd om gemeenschappelijke, transversale acties te ondernemen. Van de beoogde acties werden de volgende wegen besproken:

- Formaliseren van het Netwerk van actoren: we hebben elkaar leren kennen en we hebben genoeg vertrouwen om, tijdens situaties die de een of de ander tegenkomt, een netwerk te vormen voor de persoon in kwestie of hun familieleden. Het is de expertise, erkenning en het vertrouwen dat geleidelijk aan binnen de groep en in de loop van de maanden of zelfs jaren is opgebouwd, die dit soort samenwerking mogelijk hebben gemaakt.
- Om deze knowhow ter beschikking te stellen van andere professionals bij wie we ons nog niet bekend hebben gemaakt. Er wordt gewerkt aan een dynamische, digitale, thematische "gids" die nuttig is voor het publiek, maar ook voor andere professionals (bouwmeesters, politie, vastgoed- en privé-administrateurs, huisartsen, openbare donateurs - waarvan we vertegenwoordigers in de groep hebben, enz;
- Onze actie structureren door middel van een interventieproces/charter waar ieder van ons beroep op kan doen. Dit document moet het ook mogelijk maken:
 - ° ons werk te presenteren en te formaliseren met onze onderlinge samenhang;
 - ° om de vaardigheden die binnen deze groep worden beoefend bekend te maken en te erkennen;
 - ° het werk te organiseren, structureren, begeleiden van werknemers met verschillende opleidingen / expertise, afkomstig uit verschillende structuren.
- Ons netwerk uitbreiden en zorgen voor nieuwe middelen. Een nauwe link wordt gelegd met **de Clinique de la concertation**, die elke maand in Sint-Jans-Molenbeek-Saint-Jean samenkomt, en met **het Norwest Netwerk**, dat actoren uit de geestelijke gezondheidszorg in het noordwesten van Brussel samenbrengt.
- Ons netwerk blijven bekend maken door deel te nemen aan conferenties, studiedagen of door het schrijven van een boek/memo, waarbij de nadruk wordt gelegd op het bestaan creativiteit en vernieuwing in schijnbaar uitzichtloze situaties.
- De twee coördinatoren zijn in 2019 door het Rézone Mental Health Network opgeleid en delen deze kennis met de leden van de groep Huisvesting - Geestelijke Gezondheidszorg.

De groep "huisvesting - gezondheid" verliest niet uit het oog dat, hoewel zij ervoor gekozen heeft zich te concentreren op het domein van de geestelijke gezondheid, zij ook moet nadenken over andere belangrijke domeinen, namelijk:

- ° geluidshinder en de gevolgen daarvan voor de gezondheid (lichamelijk en geestelijk).
- ° aandoeningen ten gevolge van een slechte hygiëne (met name schimmel).
- ° de achteruitgang van de huisvesting van mensen in moeilijkheden.
- ° de kwestie van de uithuiszettingen en de follow-up daarvan.
- ° de impact van de huisvestingscrisis.

3. UITGEBRACHTE ADVIEZEN

Het College van Burgemeester en Schepenen heeft de ARH een advies over het “Reglement voor de toewijzing van gemeentelijke woningen” gevraagd.

De ARH maakte echter 2 interpellaties over in verband met het Noodplan voor Huisvesting en de contracten van de gemeenten en vervolgens het moratorium op huuruitzettingen.

In naam van de ARH, op 06 december 2021

Nathalie Thiry

Voorzitter van de ARH